

7/25499
GK 126

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- 4148249
Konu : 7/25499 Esas Sayılı Soru Önergesi

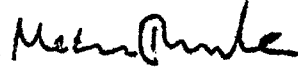
29.07/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1602196 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/25499 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Dijital Türk Lirası Sistemi'nin (Sistem) mevcut finansal sisteme entegrasyonu için çalışmalar sürmektedir. Mevduat ve dijital para arası dönüşümler için Sistem' in Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) işlettiği ödeme sistemlerine entegrasyonuna yönelik kavram ispatı çalışmaları yapılmıştır. Dijital paraya ilişkin kavram ispatı çalışmalarında ve Dijital Türk Lirası Projesi birinci ve ikinci fazları kapsamında açık kaynak kodlu yazılımların kullanılması ve dijital Türk lirasına özel geliştirmelerin yapılması öncelikli ilke olarak belirlenmiştir. Üç yerli teknoloji paydaşı ve TCMB'den oluşan Dijital Türk Lirası İş Birliği Platformu'nun devam eden tasarım ve gerçekleştirim çalışmaları teknik altyapıya şekil vermektedir. Dijital Türk lirasının temel işlevleri kapsamında alımı yapılmış yabancı bir ürün ya da hizmet bulunmamaktadır.

Dijital Türk Lirası Sistemi, hâlihazırda sunulan hizmetleri tamamlayıcı nitelikte konumlandırılacaktır. Bankalar ile taleplerine istinaden görüşmeler yapılmaktadır. İlgili teknolojiler ve gelişmelerin çeşitli birçok banka tarafından yakından takip edildiği gözlemlenmiştir. Çeşitli kurum ve kuruluşlara 2024 yılı içerisinde taleplerine istinaden eğitimler verilmiştir. Ayrıca, Türkiye Bankalar Birliği ile yapılan toplantılar kapsamında dijital para çalışmalarının ele alınması da planlanmıştır. İki katlı modelin gözetildiği bir tasarımla birlikte, ödeme ve transfer işlemleri için belirli bir finansal aracı kuruma bağımlılık oluşmaması hedeflenmektedir. İnternet erişim sorunu olan, donanım eksikliği yaşayan, herhangi bir bankanın uzağında ikamet eden ya da banka hesabı açmayı tercih etmeyen kişiler ve ülkemizi ziyaret eden turistler dahil olmak üzere tüm bireylerin dijital Türk lirasını kullanabilmesiyle dijital ödemelerin ve transferlerin artması beklenmektedir.

Öte yandan, dijital Türk lirasının güvenliğini sağlamak adına sistemin ilk tasarım aşamasında güvenliğe öncelik verilmesi yaklaşımı benimsenmiş, içeriden ve dışarıdan yapılabilecek saldırılara karşı sistemin dirençli bir biçimde tasarlanması yönünde çalışmalara devam edilmektedir. Dijital Türk lirasının birinci faz çalışmalarında kapsamlı siber güvenlik çalışmaları yürütülmüş, güvenli yazılım geliştirme rehberi hazırlanarak projede görev alan uzman ekiplerce ilgili süreçler işletilmiştir. Pilot test ve pilot teste giden süreçte kaynak kod

analizleri, sızma testleri, zafiyet analizleri gibi siber güvenlik süreçleri işletilmiştir. İkinci faz kapsamında farklı senaryolarda gerçekleştirilecek pilot testlerde ve öncesinde de gerekli siber güvenlik süreçleri işletilmektedir.

Ayrıca, dijital Türk lirasının bankacılık sistemine ve mevcut altyapılara etkilerine yönelik birtakım değerlendirmeler ve sorular Dijital Türk Lirası Birinci Faz Değerlendirme Raporu'nda (Rapor) paylaşılmış olup Rapor, "<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Yayinlar/Raporlar/Dijital+Turk+Lirasi/>" internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Rapor'da belirtildiği üzere İkinci Faz çalışmaları kapsamında pilot testlerde yeni katılımcılar yer alabilecektir. Yeni katılımcıların ilk aşamada bankalar, daha sonra ödeme ve elektronik para kuruluşları olmaları beklenmektedir. İkinci Faz yalnızca bir geliştirme süreci değil, aynı zamanda tedavüle ilişkin karar sürecini destekleyecek analiz ve hazırlıkların yürütüldüğü önemli bir aşamadır. Tamamlanma tarihi proje çıktılarının olgunluğuna ve ilgili değerlendirmelerin sonuçlarına göre şekillenecek olmakla beraber 12. Kalkınma Planında yer alan program çerçevesinde çalışmalar devam etmektedir.